1. CONTEXTUALIACIÓN/XUSTIFICACIÓN

TÍTULO	Proxecto de traballo e investigación "A prehistoria": Descubrindo os petroglifos
ÁREAS QUE SON TRABALLADAS	Linguaxes : comunicación e representación, Coñecemento de sí mesmo e iniciativa persoal e Coñecemento do contorno.

CONTEXTO EDUCATIVO	As dúas únicas aulas de Educación Infantil do centro nas cales están escolarizados alumnos e alumnas dos treis niveis do segundo ciclo de E.I. Ámbalas dúas aulas son mixtas e contan con alumnado de 3, 4 e 5 anos de forma equilibrada en número.	NIVEL	Educación Infantli
		CURSO	3,4 e 5 anos
AUTORES E PROFESORADO QUE A POÑERAN EN PRÁCTICA	Mestres/titores de ambas aulas de Educación Infantil.		

TEMPORALIZACIÓN	FECHA DE INICIO	Marzo - abril de 2014
	FECHA DE FIN	Xuño de 2014

DESCRIPCIÓN DA UDI	Titulada "Os petroglifos", esta Unidade didáctica integrada, consiste na participación nunha xornada monográfica sobre a prehistoria a desenvolver no centro ó finalizar o curso coa elaboración dunha serie de productos finais socialmente relevantes. A través da posta en práctica dun proxecto de traballo o alumnado traballará coas diferentes fontes de información para chegar a respostar as preguntas que se plantexan necesarias para a elaboración de ditos productos finais. Organizados nunha gran tarefa composta por catro actvidades levaranse a cabo, enre outras: • creación dunha exposición de petroglifos investigados na aula • planificación e organización dunha exposición oral sobre os petroglifos o día da xornada de portas abertas. • Intrepetación creativa e creación de petroglifos empregando diferentes técnicas como o land-art
XUSTIFICACIÓN DA UDI	Esta U.D.I. enmárcase nun proxecto común a desenvolver no centro sobre a prehistoria, como resultado do traballo do profesorado participante tanto na actividade de formación COMBAS como no seminario de proxectos de traballo, ambas dentro do Plan de Formación permanente do profesorado a desenvolver no centro. Afonda empregando os proxectos de traballo no traballo de diferentes aspectos relevantes do currículum de educación Infantil. Entre outras céntrase no traballo de habilidades e destrezas encamiñadas ó desenvolvemnto da autonomía do alumnado, o desenvolvemento da capacidade creativa, a aproximación desde unha visión funcional da lecto-escritura e o desenvolvemento de habilidades e destrezas para o traballo de forma cooperativa. Todo elo baixo a temática dos petroglifos dentro dun proxecto de traballo e investigación

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

VINCULACIÓN CON OUTRAS UDI (conxunto dunha programación, continuidade con outras UDI)	Esta U.D.I. na aula de E.I.2 está vinculada co proxecto de traballo sobre "como se fixo o mundo" e supón unha continuidade lóxica ó descuberto nel. Así mesmo está vinculada a un proxecto de centro no que o resto de ciclos tamén contan cunha programación que xira en torno á prehistoria, cunha tarefa común para todos que é as xornadas sobre a prehistoria.

2. DESEÑO E CONCRECIÓN CURRICULAR

ÁREA: linguaxes comunicación e representación				
OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	CCBB	INDICADORES DE LOGRO
A) Comunicarse oralmente con distintos propósitos, diferentes interlocutores e en diversidade de contextos, valorando a linguaxe como ferramenta de relación, de regulación da convivencia e de aprendizaxe. A) Comprender a intencionalidade comunicativa dos outros.	A) Utilización e valoración progresiva da lingua oral para evocar e relatar feitos, e para expresar e comunicar ideas, sentimentos e emocións. A) Participación en situacións de comunicación con distintos propósitos, en diferentes contextos e con interlocutores diversos.	a) Empregar a lingua oral do modo axeitado para unha comunicación positiva	CCL, C SOC E CIDADÁ AP AP AUT INIC PERS	a1) Transmite de forma oral cun discurso ben artellado a información ós restantes equipos e ós asistentes as xornadas organizadas no centro. a2) Transmite de forma oral cun discurso ben artellado os seus sentimentos, ideas e propostas ó grupo. a3) Participa activamente nos diálogos de grupo/aula, respectando as quendas de palabra e aportando ideas e sentimentos.
B) Iniciarse na escritura de frases e textos, con finalidade comunicativa, aumentando a súa competencia progresivamente. B) Colaborar en tarefas cooperativas de produción de textos tendo en conta as aportacións dos compañeiros.	B) Produción de textos informativos en soportes diversos. B) Xestión do seu comportamento en función das necesidades, requerimentos e aportacións dos compañeiros do grupo.	b) Producir diferentes téxtos de forma individual ou en grupo empregando escritura convencional ou non, para transmitir información	CCL, C SOC E CIDADÁ, AP AP, AUT INIC PERS	b1) Escribe de forma individual, segundo a hipótese na que se atope, en diferentes soportes os descubrimentos feitos. b2) Escribe no seu equipo, coordinándose cos outros, segundo a hipótese na que se atope, en diferentes soportes os descubrimentos feitos. b3) Crea, xunto co seu equipo, o panel que conte toda a información recabada sobre seu petroglifo.
C)Utilizar a linguaxe prástica para comunicar, expresar, representar e crear obras que parten de contex-	C)Exploración sensorial dos elementos propostos para crear.	c) Expresarse e comunicarse usando medios, materiais e técnicas das diferentes linguaxes artísticas.	C SOC E CIDADÁ,	c1) Aporta ideas creativas no deseño dos petroglifos do equipo.

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

tos reais e significativos- os petroglifos. C) Avanzar no desenvolvemento da capacidade creativa nas súas creacións prásticas.	C) Exploración das posibilidades prásticas e creativas de distintos materiais, útiles e soportes. C) Potenciación da imaxinación e fantasía.		CCEA AP AP, AUT E INIC PER	c2) É creativo na creación con diferentes materiais, land-art, masa branca, de petroglifos. C3) Representa e recrea determinados símbolos ou inconos propios dos petroglifos con diferentes técnicas prásticas e materiais.
D) Achegarse á lingua escrita a través de distintos tipos de textos.	D) Texto expositivo e informativo. D) Murais, carteis, pés de foto, listados. D) Uso da escrita en situacións contextualizadas e significativas.	d) Amosar interese polos textos escritos presentes na aula e no contorno e participar en situacións significativas de lecto-escritura.	CMF CCL AP AP, AUT E INIC PERSO CMF	d1) Discrimina nas fontes de información escritas o que é relevante para o seu equipo segundo a pregunta a investigar. d2) Pide que lle lean aquello que non entende pero no que cre que se atopa información relevante (pes de foto...)
E) Coñecer, empregar e valorar as TIC como ferramentas de búsqueda de información expresión.	E) Coñecementos, coidado e uso das ferramentas tecnolóxicas.	e) Empregar a linguaxe audiovisual e as T.I.C. como vehículo e expresión e comunicación.	TICD, MFS AP AP AUT E INIC PER	e1) Localiza nun vídeo na web do centro aqueles datos que son relevantes para a pregunta do seu equipo. e2) Emprega o buscador google-imaxes, partindo desde a web, para escoller un petroglifo por equipo.
F) Facer uso da biblioteca, valorándoa como fonte de información e desfrute.	F) Uso da biblioteca como fonte de información e coñecemento.	f)Utilizar a biblioteca de aula e a de centro para atopar a información que nos interesa.	AP AP, AUT E INIC PERS, CCL	f1) Atopa nas fontes de información e na biblioteca aqueles textos e imaxes que poden servir para o proxecto a investigar.

ÁREA: Coñecemento de sí mesmo e iniciativa persoal				
OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	CCBB	INDICADORES DE LOGRO
A) Avanzar na construcción do esquema corporal e a coordinación	A) Exploración do propio corpo, recoñecendo as súas característi-	a) Coordinar as súas posibilidades motrices adpatándoas ás característi-	AUT E E INIC	a1) Coordínase cos compañeiros/as do seu equipo para crear o

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

xeral. A) Desenvolver accións individuais e grupais a partir da expresion corporal.	cas e posibilidades.	cas dos obxectos e á acción da vida real.	PERS, CSEC	land-art do seu petroglifo .
B) Avanzar na formación dunha autoimaxe axustada e positiva, sendo consciente das súas posibilidades e limitacións. B) Ter autonomía e acción ante o grupo, facendo aportacións.	B) Aceptación e valoración axustada súa persoa. B) Adquisición de confianza nas capacidades propias.	b) Construír unha imaxe positiva, aceptar a súa identidade e manifestar confianza nas súas posibilidades e limitacións.	AUT E INIC PERS, AP AP, CCL, CSEC	b1) Aporta ideas e estratexias de organización interna do seu equipo.. b2) Defende as súas ideas ante o grupo aportando argumentos para convencer ós outros.
C) Ter en conta as opinións dos outros no proceso de comunicación, establecendo acordos e consensos. C) Avanzar na regulación das propias emocións e sentimentos e respectar e valorar as dos demais.	C)Verbalización e expresión de sentimentos, ideas, preferencias. C) Xestión do seu comportamento co grupo.	c) Identificar e manifestar os propios sentimentos e comprender os dos demáis.	CCL, AUTO E INIC PERS, AP AP, CMF, CSEC	c1) Escoita as opinións dos restantes membros do equipo e argumenta contra as mesmas. c2) Chega a acordos co grupo a partir das aportacións de tódolos integrantes.
D) Adquirir progresivamente maior autonomía, na interacción cos compañeiros e na toma de decisións .	D) Xestión do seu comportamento en función das necesidades das outras persoas e das normas de funcionamento. D) Aceptación de compromisos, establecendo acordos en cconsideración aos outros.	d) Resolver con autonomía actividades da vida cotiá respectando as normas e asumindo responsabilidades.	CCL, CSEC, AUT E INIC PERS, AP AP	d1) Asume a responsabilidade de encargado de material do equipo. d2) Aporta ó equipo, segundo a estratexia acordada, para conseguir o obxectivo común. d3) Fai aportacións para organizar o tempo, acordando estratexias de traballo no grupo, para a realización das actividades encomedadas ó grupo

ÁREA: Coñecemento do contorno				
OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	CCBB	INDICADORES DE LOGRO
A) Avanzar no dominio das habilidades matemáticas, establecendo relacións con elementos do con-	A) Interese pola exploración e clasificación de obxectos presen-	a) Explorar os elementos do contorno inmediato e actuar sobre eles. Agrupar, clasificar e organizar estos ele-	CM, AUT E INIC PERS,	a1) Organiza o material da natureza para o land-art segundo criterios acordados no equipo.

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

torno.	tes no medio.	mentos.	CMF, AP AP	a2) Organiza o material do land-art segundo os criterios dados.
B) Empregar o coñecemento matemático para comprender, interpretar e resolver problemas da súa vida cotiá.	B) Aproximación á cuantificación de coleccións. B) Rexistro de cantidades. B) Recoñecemento do número na vida diaria e a súa funcionalidade.	b) Empregar os números para contar, clasificar e ordear, aproximándose ó seu valor notacional e conceptual.	CM, CMF, AP AP, AUT E INIC PERS	b1) Usa os números e a súa representación gráfica para denontar cantidade: listados de material, no dosier, mural, representación de anos... b2) Usa os números e súa representación gráfica como indicador de ordinalidade nas secuencias de feitos acontecidos (secuencia da visita ó P.A.A.R.) b3) Realiza cálculos matemáticos por aproximación en relación a conceptos de cantidade: onde hai máis?, cantos máis hai? Cantos menos hai?
C) Identificar diferentes formas xeométricas atopadas nos petroglifos así como noutros contextos.	C) Recoñecemento dalgúns atributos e propiedades de obxectos e imaxes relacionadas coa prehistoria. C) Exploración das propiedades e características dalgúns corpos xeométricos.	c) Recoñecer aspectos xeométricos básicos: liñas, puntos, círculos, triángulos...	CM, CMF, AP AP, AUT E INIC PERS	c1) Identifica o círculo, cadrado e triángulo nos petroglifos. c2) Identifica liñas e puntos nos petroglifos. c3) Descubre outras formas xeométricas nos petroglifos e amosa interese polas mesmas: espirais, cruces...
D) Avanza no dominio de concepto topolóxicos espaciais, orientándose axeitadamente en planos e gráficos.	D) Establecemento de relacións de orientación espacial, de localización, direccción, distancia e posición, respecto a obxectos e lugares. D) Representación e interpretación do espacio en debuxos, fotografías, mapas.	d) Representar dun xeito elemental a situación de obxectos e deles mesmos en relación a dos demáis ou outros obxectos	CM, CMF, AP AP, AUT E INIC PERS, CCL	d1) Representa nun plano a localización do petroglifo elaborado con land-artt polos equipos. d2) Localiza nun mapa, empregando a lectura funcional, a localización dos diferentes petroglifos descubertos. d3) Plasma nun plano, a priori, os petroglifos a elaborar con land-art, indicando as súas dimensións relativas.
E) Orientarse temporalmente de forma axeitada tendo en conta unhas consignas dadas previamente??	E) Orientación temporal en situacións cotiás empregando diferentes nocións e relacións.	e) Comprender e usar nocións temporais básicas.	CM, CMF, CCL, AP AP, AUT E INIC PERS	e1) Emprega reloxo como indicador do tempo que se dispón para rematar a tarefa asignada o equipo.
F) Coñecer as características e formas de vida doutros grupos sociais existentes ó longo da historia.	F) Recoñecemento dos cambios que se producen no modo de vida co paso do tempo.	f) Identificar grupos sociais do contorno e a súa organización.	CCL, CMF, AP AP, AUT E INIC PERS	f1) Coñece a existencia dos grupos sociais na prehistoria e as diferencias cos actuais, sobre todo da familia. f2) Coñece características básicas da vida dos grupos sociais da antigüedade a diferencia das actuais.

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

G) Coñecer e respectar expresións culturais, artísticas e da historia do seu contorno máis próximo.	F) Identificación de outros modos de vida ó longo da historia. G) Identificación dalgúns signos culturais e de identidade da sociedade na prehistoria.	g) Coñecer os aspectos culturais máis característicos do contorno.	CMF, CCL, AP AP, AUT E INIC PERS	g1) Coñece e recoñece os petroglifos máis significativos dos traballados. g2) Coñece quenes fixeron os petroglifos e entende que son os nosos antepasados. g3) Comprende a finalidade comunicativa e artística dos petroglifos. g4) Coñece a existencia dos petroglifos en todo o planeta alá onde houbo humanos, e valora a importancia dos existentes en Campo Lameiro.

3. TRANSPOSICIÓN DIDÁCTICA. ACTIVIDADES E EXERCICIOS. METODOLOXÍA

DESCRICIÓN DA TAREFA:

Plantexamos levar a cabo unha tarefa que denominaremos "Participar nas xornadas monográficas sobre a prehistoria: os petroglifos", a desenvolver no centro, poñendo deste xeito o foco no producto socialmente relevante, verdadeiro axente motivante para o alumnado. Esta gran tarefa inclúe en si mesma unha serie de activadades de amplo calado, que tratadas de forma aillada poderían ser constitutivas de tarefas independentes, o ter en si mesmo unha finalidade clara e estar ecamiñadas á elaboración de pequenos productos finais socialmente relevantes, que en conxunto darán forma á nosa aportación a esas xornadas de portas abertas organizadas no centro.

Os proxectos de traballo, o traballo a través de equipos cooperativos xunto a principios de aprendizaxes desde un enfoque constructivista, son os eixos metodolóxicos nos que se fundamenta a posta en práctica desta U.D.I., traballando de forma globalizada as tres áreas da etapa, partindo sempre dun principio fundamental que é o respecto polo ritmo madurativo e evolutivo do alumando.

ACTIVIDADES	EXERCICIOS	
ACTIVIDADE 1: *Investigación sobre os petroglifos e outros aspectos da prehistoria.*	*Exercicio 1.1.* *Grabación de videos cos coñecementos previos: qué son os petroglifos?*	*Exercicio 1.2.* *Interpretar a partir de imaxes de petrogifos, qué son, para qué? Diálogo en gran grupo.*
	Exercicio 1.3.	*Exercicio 1.4.*

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

	Repartir as preguntas por equipos e buscar as respostas nas fontes de información. Plasmalo no mural.	*Cada equipo explica aos restantes compañeiros, os seus descubrimentos e respostas ás preguntas.*
	Exercicio 1.5. *Elaborar o dossier da investigación.*	*Exercicio 1.6.* *Visita ao parque arqueolóxico.*

METODOLOXÍA			
ESCENARIOS	*AGRUPAMENTOS*	*TEMPORALIZACIÓN*	*RECURSOS*
Exercicio 1.1. Sala de Usos múltiples *Exer. 1.2., 1.3, 1.4., 1.5.- Aulas de Educ Infantil* *Exer. 1.5. Parque arqueolóxico Campo Lameiro.*	*Parellas (grabacións,).* *Equipos cooperativos establecidos en cada aula.* *Gran grupo- unha sóa aula, e as dúas aulas infantil.*	*Última semana de abril e 2 semanas de maio aproximadamente.*	MATERIAIS: fotocopias, fotografías, libros, papel, cartulinas, material funxible. PERSOAIS: (INTERNOS /EXTERNOS): Titores de infantil, especialistas de apoio, monitores parque arqueolóxico. DIXITAIS: Cámara de fotos, cámara de video, ordenador, impresora.
MODELOS DE ENSINANZA		*PROCESOS COGNITIVOS*	*PERSOAL IMPLICADO*
Metodoloxía activa , cognitivo-constructivista, cooperativa e social. Proxectos de traballo e agrupamentos hetereoxéneos. Globalización e flexibilidade así como aprendizaxes significativos e contextualizados.		Pensamento reflexivo, analítico, crítico, deliberativo, lóxico.	Mestres titores e mestres especialistas, compañeiros do centro, monitores e persoal do parque arqueolóxico, familias (na búsqueda de información).

ACTIVIDADES	EXERCICIOS	
ACTIVIDADE 2: *Creación dunha exposición informativa sobre os petroglifos.*	*Exercicio 2.1.* *Escoller os petroglifos máis significativos dos descubertos na investigación.*	*Exercicio 2.2.* *Buscar unha localización para a exposición, organizando os paneis,*

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN
E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

		medindo espazos, decidindo unha orde lóxica.
	Exercicio 2.3. *Elaboración dun panel explicativo para cada petroglifo, incluíndo localización nun mapa e código QR.*	

METODOLOXÍA			
ESCENARIOS	*AGRUPAMENTOS*	*TEMPORALIZACIÓN*	*RECURSOS*
Exercicio 2.1, 2.3: Aulas de Educación Infantil *Exer. 2.2.: Corredoiro do centro, aulas Educ Infantil.*	*Gran grupo (por aula e coas dúas xuntas).* *Equipos cooperativos establecidos en cada aula.*	*2 últimas semanas de maio aprox.*	MATERIAIS: fotocopias, fotografías, libros, papel, cartulinas, material funxible. PERSOAIS: (INTERNOS /EXTERNOS): Titores de infantil, especialistas de apoio. DIXITAIS: Cámara de fotos, ordenador, impresora, proxector e pizarra dixital.
MODELOS DE ENSINANZA		*PROCESOS COGNITIVOS*	*PERSOAL IMPLICADO*
Metodoloxía activa , cognitivo-constructivista, cooperativa e social. Proxectos de traballo e agrupamentos hetereoxéneos. Globalización e flexibilidade así como aprendizaxes significativos e contextualizados.		Pensamento reflexivo, analítico, deliberativo, práctico, lóxico.	Mestres titores e mestres especialistas.

ACTIVIDADES	EXERCICIOS	
ACTIVIDADE 3: *Reprodución de petroglifos en volume para completar a exposición informativa.*	*Exercicio 3.1.* *Reproducir os petroglifos explicados en cada panel, empregando masa branca.*	*Exercicio 3.2.* *Crear unha reprodución calcando sobre papel a silueta que deixa o*

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

			petroglifo.
		Exercicio 3.3. *Crear selos coa forma dos petroglifos.*	
METODOLOXÍA			
ESCENARIOS	*AGRUPAMENTOS*	*TEMPORALIZACIÓN*	*RECURSOS*
Exercicio 3.1., 3.2., 3.3. : aulas de Educación Infantil.	*Equipos cooperativos establecidos en cada aula.* *Individual.*	*Desenvolverase de xeito paralelo á actividade 2.*	MATERIAIS: fotografías, papel, cartulinas, material funxible, masa branca para modelar. PERSOAIS: (INTERNOS /EXTERNOS): Titores de infantil. DIXITAIS: Cámara de fotos, ordenador.
MODELOS DE ENSINANZA		*PROCESOS COGNITIVOS*	*PERSOAL IMPLICADO*
Metodoloxía activa , cognitivo-constructivista, cooperativa e social. Proxectos de traballo e agrupamentos hetereoxéneos. Globalización e flexibilidade así como aprendizaxes significativos e contextualizados.		Pensamento creativo, práctico, reflexivo.	Mestres titores e especialistas de apoio.

ACTIVIDADES	EXERCICIOS	
ACTIVIDADE 4: *Invención e representación de petroglifos.*	*Exercicio 4.1.* *Representación de petroglifos inventados, empregando diferentes técnicas prásticas creando diferentes bocetos.*	*Exercicio 4.2.* *Deseñar, facer lista de materiais e decidir ónde facer un petroglifo con land-art.*

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

	Exercicio 4.3. *Crear petroglifos con land-art.*	*Exercicio 4.4.* *Escoller por votación un dos petroglifos inventados para representalo co corpo. Contar os votos, escribir o número,..*
	Exercicio 4.5. *Representar petroglifo xigante co corpo.*	

METODOLOXÍA			
ESCENARIOS	*AGRUPAMENTOS*	*TEMPORALIZACIÓN*	*RECURSOS*
Exercicio 4.1., 4.2., 4.4.: aulas de Educ Infantil. *Exer. 4.3., 4.5. Zona exterior do colexio: patio, parque, campo.*	*Equipos cooperativos establecidos en cada aula.* *Gran grupo- unha sóa aula, e as dúas aulas infantil.*	*Levarase a cabo de xeito paralelo á actividade 3 e no mes de xuño.*	MATERIAIS: papel, material funxible, material da naturez, de refugallo. PERSOAIS: (INTERNOS /EXTERNOS): Titores de infantil, especialistas de apoio, o propio corpo. DIXITAIS: Cámara de fotos, cámara de video, ordenador, proxector e pizarra dixital.
MODELOS DE ENSINANZA		*PROCESOS COGNITIVOS*	*PERSOAL IMPLICADO*
Metodoloxía activa , cognitivo-constructivista, cooperativa e social. Proxectos de traballo e agrupamentos hetereoxéneos. Globalización e flexibilidade así como aprendizaxes significativos e contextualizados.		Pensamento creativo, reflexivo, práctico, deliberativo, lóxico, crítico.	Mestre titores e mestres especialistas de apoio.

ACTIVIDADES	EXERCICIOS	
ACTIVIDADE 5:	*Exercicio 5.1.*	*Exercicio 5.2.*

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

Exposición oral para os restantes compañeiros/as do centro e familias sobre os petroglifos.	*Diálogo para acordar cómo imos a contar os descubrimentos, cántos, de qué xeito, qué diremos...*	*Creación das láminas que proxectaremos coa exposición.*
	Exercicio 5.3. *Acordo e elaboración do guión.*	*Exercicio 5.4.* *Exposición oral ante as familias e compañeiros/as.*

METODOLOXÍA			
ESCENARIOS	*AGRUPAMENTOS*	*TEMPORALIZACIÓN*	*RECURSOS*
Exercicio 5.1., 5.2., 5.3.: Aula de Educación Infantil. *Exer. 5.4. Sala de Usos múltiples, corredoiros.*	*Equipos cooperativos establecidos en cada aula.* *Gran grupo- unha sóa aula, e as dúas aulas infantil.* *Parellas.*	*Dúas últimas semanas de xuño.* *Xornada de portas abertas día 19 de xuño.*	MATERIAIS: papel, material funxible. PERSOAIS: (INTERNOS /EXTERNOS): Titores de infantil, especialistas de apoio, familias. DIXITAIS: Cámara de fotos, cámara de videos, programas e aplicacións informáticas, proxector e pizarra dixital.

MODELOS DE ENSINANZA	*PROCESOS COGNITIVOS*	*PERSOAL IMPLICADO*
Metodoloxía activa , cognitivo-constructivista, cooperativa e social. Proxectos de traballo e agrupamentos hetereoxéneos. Globalización e flexibilidade así como aprendizaxes significativos e contextualizados.	Pensamento reflexivo, lóxico, crítico, deliberativo, práctico, creativo.	A totalidade dos docentes do centro, compañeiros/as, familias.

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

3.1 MAPA CONCEPTUAL DE RELACIÓNS ENTRE O PRODUCTO FINAL E AS TAREFAS- ACTIVIDADES-EXERCICIOS

TAREFA

Participación nas xornadas sobre a prehistoria no centro.

Elaboración dos productos finais do proxecto

ACTIVIDADE 1: Investigación sobre os petroglifos e outros aspectos da prehistoria

- **EXERCICIO 1:** Gravación de vídeos cos coñecementos previos: que son os petroglifos?
- **EXERCICIO 2:** Interpretar a partir de imaxes de petroglifos, que son?, para que?.. Diálogo en gran grupo..
- **EXERCICIO 3:** Repartir as preguntas por equipos e buscar as respostas nas fontes de información. Plasmalo no mural
- **EXERCICIO 4:** Cada equipo explica ós restantes compañeiros, os seus descubrimentos e respostas ás preguntas
- **EXERCICIO 5:** Elaborar o dossier da investigación
- **EXERCICIO 6:** Visita ó parque arqueolóxico

ACTIVIDADE 2: Creación dunha exposición informativa sobre os petroglifos

- **EXERCICIO 1:** Escoller os petroglifos máis significativos dos descubertos na investigación.
- **EXERCICIO 2:** Buscar unha localización para a exposición, organizando os paneis, medindo espazos, decidindo unha orde lóxica...
- **EXERCICIO 3:** Elaboración dun panel explicativo para cada petroglifo, incluíndo localización nun mapa e código QR.

ACTIVIDADE 3: Reprodución de petroglifos en volume para completar a exposición informativa

- **EXERCICIO 1:** Reproducir empregando masa branca os petroglifos explicados en cada panel, como complemento deste, empregando as ferramentas e técnica alí explicadas.
- **EXERCICIO 2:** Crear unha reprodución "calcando" sobre papel a silueta que deixa o petroglifo para engadir ambos xunto a cada panel na exposición.
- **EXERCICIO 3:** Crear selos para regalar ás outras aulas

ACTIVIDADE 4:

Invención e representación de petroglifos

- **EXERCICIO 1:** Representación de petroglifos inventados empregando diferentes técnicas plásticas, creando diferentes bocetos
- **EXERCICIO 2:** Por equipos, deseñar, facer lista de materiais e decidir onde facer un petroglifo con land-art.
- **EXERCICIO 3:** Crear petroglifos con land-art
- **EXERCICIO 4:** Escoller por votación un dos petroglifos inventados para representalo en grande co corpo. Contar os votos, escribir o número....
- **EXERCICIO 5:** Representar petroglifo xigante co corpo

ACTIVIDADE 5:

Exposición oral para os restantes compañeiros/as e familias do centro sobre os petroglifos

- **EXERCICIO 1:** Diálogo para acordar como imos a contar os decubirmentos, cantos, de que xeito, cos vídeos de coñecementos previos, que diremos?...
- **EXERCICIO 2:** Creación das láminas que proxectaremos coa exposición
- **EXERCICIO 3:** Acordo e elaboración do guión para a exposición oral ante os restantes compañeiros/as.
- **EXERCICIO 4:** Exposición oral ante as famlias e compañeiros/as

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

4. AVALIACIÓN:

Estas rúbricas serán empregadas para os tres niveis (idades) de cada aula interpretando <u>tódolos criterios e indicadores en base ó ritmo madurativo do alumnado agardado para a súa idade, se non se indica o contrario.</u>

Plantexámolas polos actividade e non por área debido ó carácter globalizado desta etapa, xa que deste xeito permite unha mellor valoración da consecución dos diferentes obxectivos.

4.1.- Rúbrica ó final da actividade 1:

ASPECTOS A VALORAR	INDICADORES/ COMPETENCIAS	5 Moi superior ó agardado	4 Acadado de forma notable	3 Acadado	2 acadado de forma mínima	1 en proceso	0 previos mínimos (non iniciado)
Empregar a lingua oral do modo axeitado para unha comunicacón positiva	Transmite de forma oral cun discurso ben artellado a información ós restantes equipos e ós asistentes as xornadas organizadas no centro. Participa activamente nos diálogos de grupo/aula, respectando as quendas de palabra e aportando ideas e sentidmentos.	Ten unha linguaxe oral e vocabulario moi superior ó argardado para o grupo de idade, empregando discursos altamente complexos moi superiores ó seu grupo de idade.	Ten unha linguaxe oral moi fluida e cun vocabulario altamente enriquecido. Respecta sempre as quendas.	Ten unha linguaxe oral fluida e cun vocubalario segundo o agardado para a idade. Respecta a menudo as quendas de palabra.	Emprega unha linguaxe oral adecuada ó agardado para a súa idade. Respecta as quedans de palabra xeralmente, aínda que hai que recordarllo.	Ten unha linguxe non desenvolvida ou inmadura. Cústalle respectar as quendas de palabra.	Emprega a linguaxe oral para comunicarse.
Producir diferentes textos de forma individual ou en grupo empregando escritura convencional ou non, para transmitir información.	Escribe de forma individual, segundo a hiótese na que se atope, en diferentes soportes os descubrimentos feitos. Escribe no seu equipo, de forma coordinada, segundo a hipótese na que se atope, en diferentes soportes os descubrimentos feitos.	Escribe frases e textos altamente complexos, moi superiores ó agardado para a súa idade.	Escribe, segundo a súa hipótese frases complexas de forma autónoma (4-5 anos). Escribe pequenas palabras (3 anos)	Escribe, segundo a súa hipótese, pequenas frases (4-5 anos). Escribe o seu nome sen modelo (3 anos)	Escribe, atendendo á hipótese na que se atopa, palabras soltas, (4-5 anos). Escribe o seu nome con modelo (3 anos)	Escribe con axuda sonora pequenas palabras (4-5 anos). Escribe con modelo e apoio o nome propio.	Coñece o seu nome e que está formado por grafías/sons presentes noutras palabras.
Amosar interese polos textos escritos presentas na aula e no contorno e	Discrimina nas fontes de información escritas o que é relevante para o seu equipo segundo a pregunta a investigar.	Aporta novas informacións ás presentes nas	Discrimina exactamente a información que res-	Discrimina dentro de cada fonte de información aque-	Discrimina nas fontes aqueles que poden ser úti-	Discrimina a existencia de textos escritos na aula	Coñece a existencia de textos na

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

ASPECTOS A VALORAR	INDICADORES/ COMPETENCIAS	5 Moi superior ó agardado	4 Acadado de forma notable	3 Acadado	2 acadado de forma mínima	1 en proceso	0 previos mínimos (non iniciado)
participar en situacións de lecto-escritura propostas por competentes lectores	Pide que lle lean aquello que non entende, pero no que cre que se atopa información relevante (pes de foto...).	fontes de información, como resultado de inciativa autónoma.	ponde á pregunta plantexada e rexeita aquela que non ten relación.	la que é relevante para o traballado no equipo.	les para o seu equipo.	relacionados co tema a traballar.	aula.
Empregar a linguaxe audiovisual e as T.I.C. como vehículo e expresión de comunicación.	Localiza nun vídeo na web do centro, aqueles datos que son relevantes para a pregunta do seu equipo. Atopa nas fontes de información e na biblioteca aqueles textos que poden servir para o proxecto a investigar.	Localiza a información na web e no recanto e atopa novos vídeos e información en outros lugares non establecidos (fora da web) de forma autónoma.	Localiza na web do centro os vídeos e información no recanto da información de forma autónoma, e sen axuda.	Localiza na web do centro os vídeos e información no recanto da información de forma autónoma, ou con axuda mínima.	Localiza na web do centro os vídeos e fontes de información relacionados co tema, pero precisa axuda para chegar.	Pide axuda constantemente para atopar os vídeos e información na web do centro e no recanto da investigación.	Coñece a existencia da web do centro e da biblioteca de aula.
Identificar e manifestar os propios sentimentos e comprender os dos demais.	Escoita as opinións dos restantes membros do equio e argumenta contra as mesmas. Chega a acordos co grupo a partir das aportacións de tódolos integrantes.	Participa nos diálogos propoñendo ideas alternativas fora do agardado para o grupo de idade.	Participa nos diálogos, aporta ideas e escoita as dos demáis e incorpóraas ás súas chegando a acordos autónomamente.	Participa nos diálogos, aporta ideas e escoita as dos demáis, chegando a acordos autónomamente.	Participa nos diálogos e aporta ideas, chegando a acordos con axuda.	Participa nos diálogos pero non aporta ideas e non chega a acordos.	Emprega a linguaxe oral de forma moi básica para trasmitir emocións básicas.
Emprega os números para contar, clasificar e ordear, aproximándose ó seu valor notacional e conceptual	Usa os números e a súa representación gráfica para denotar cantidade: listados de material, dossier, mural, representación de anos... Usa os números e a súa representación gráfica como indicador de ordinalidade para as secuencias de feitos acontecidos (secuencia da visita ó P.A..A.R.)	Coñece a serie númerica completa e emprégaa de forma moi superior ó agardado para o seu grupo de idade.	Coñece tódolos números, e a súa representación gráfica (segundo a idade) empregándoos autónomamente en notacións numéricas e ordinais.	Coñece case tódolos números, e a súa representación gráfica (segundo a idade) empregándoos autónomamente en notacións numéricas e ordinais.	Coñece moitos números, e a súa representación gráfica (segundo a idade) empregándoos con axuda en notacións numéricas e ordinais.	Coñece algúns números, pero non a súa representación gráfica (segundo a idade) e non os emprega con finalidade numérica nin ordinal.	Ten nocións básicas de cantidade (conta oralmente diferentes obxectos).

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

ASPECTOS A VALORAR	INDICADORES/ COMPETENCIAS	5 Moi superior ó agardado	4 Acadado de forma notable	3 Acadado	2 acadado de forma mínima	1 en proceso	0 previos mínimos (non iniciado)
Identificar grupos sociais do contorno e a súa organización.	Coñecer a existencia dos grupos sociais na prehistoria e as diferencias cos actuais, sobre todo da súa familia. Coñecer características básicas da vida dos grupos sociais da antigüedade a diferencia dos actuais.	Aporta e coñece características e relacións dos grupos sociais máis aló do agardado para o grupo de idade. Fai unha análise exhaustiva das características dos grupos sociais da antigüedade.	Identifica os membros da súa familia, extrapólao as demáis e pode facer unha completa comparación das diferencias coas da antigüedade e outros grupos socias.	Identifica os membros da súa familia, extrapólao as demáis e compara algunhas características das da antigüedade.	Identifica os membros da súa familia e pode extrapolar de forma básica as súas caracterísicas ás dos compañerios.	Identifica os membros da súa famlia e dos que convive pero non o extrapola ás familias dos compañeiros.	Coñece a existencia do seu pai, nai e irmáns.

4.2.- Rúbrica ó final da actividade 2:

ASPECTOS A VALORAR	INDICADORES/ COMPETENCIAS	5 Moi superior ó agardado	4 Acadado de forma notable	3 Acadado	2 acadado de forma mínima	1 en proceso	0 previos mínimos (non iniciado)
Empregar a lingua oral do modo axeitado para unha comunicacón positiva.	Transmite de forma oral cun discurso ben artellado os seus sentimentos, ideas e propostas ó grupo.	Propón ideas alternativas dun xeito extremadamente complexo moi superior ó agardado para a idade.	Propón ideas ó grupo, solicita que se teñan en conta e incorpora as aportacións de todos ó resultado final.	Propón ideas ó grupo e solicita que se teñan en conta.	Propón ideas ó grupo dun xeito elemental.	Non é quen de propoñen ideas ó grupo pero si de escoitalas.	Emprega a linguaxe oral para comunicarse.
Producir diferentes textos de forma individual ou en grupo empregando escritura convencional	Crea, xunto co seu equipo, o panel que contén toda a información sobre o seu petroglifo para a exposición.	Aporta ideas moi superiores ó agardado para o grupo de idade e o seu	Traballa co equipo de forma atuónoma tomando a iniciativa e proñendo	Traballa co equipo de forma autónoma desempeñando de forma básica o	Traballa co equipo e participa na creación, pero precisa de axuda para le-	Traballa co equipo pero ten unha aportación mínima	Permance co equipo pero non traballa con él.

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

ASPECTOS A VALORAR	INDICADORES/ COMPETENCIAS	5 Moi superior ó agardado	4 Acadado de forma notable	3 Acadado	2 acadado de forma mínima	1 en proceso	0 previos mínimos (non iniciado)
ou non, para transmitir información.		desempeño e notablemente superior ó da idade.	ideas para a creción.	papel asignado.	valo a cabo.		
Empregar a linguaxe audiovisual e as T.I.C. como vehículo e expresión e de comunicación.	Emprega o buscador google-imaxes, partindo da web do cento, para escoller o petroglifo do seu equipo.	Atopa imaxes noutros buscadores e por outras vías das plantexadas na actividade, cun desempeño moi notable con respecto ó grupo de idade.	Atopa o buscador e atopa as imaxes de forma autónoma escribindo a palabra a buscar á primeira e con poucas correccións.	Atopa o buscador da web de forma autónoma e localiza a imaxe tras varios intentos de escritura do termo a buscar.	Atopa o buscador e tenta escribir o termo a buscar, pero precisa axuda.	Localiza as imaxes con axuda do mestre ou compañeiros/as do grupo.	Encende o ordenador.
Construir unha imaxe positiva, aceptar a súa identidade e manifestar confianza nas súas posibilidades e limitacións.	Aporta ideas e estratexias de organización interna do seu equipo. Defende as súas ideas ante o grupo aportando argumentos para convencer ós outros.	Aporta ideas altamente relacionadas co traballo e que van máis aló do pedido e agardado, moi por riba do agardado para o grupo de idade.	Aporta ideas relacionadas co traballo e tenta convender ós compañeiros/as aportando argumentos e contra-argumentando.	Aporta ideas relacionadas co traballo a desenvolver pero non emprega estratexias para convencer ós outros.	Aporta ideas mínimamente relacionadas co traballo a desenvolver.	Aporta ideas pero sen ter relación directa co traballo a desenvolver.	Emprega a linguxe oral pero non aporta ideas.
Resolver con autonomía actividades da vida cotiá respectando as normas e asumindo responsabilidades	Asume a responsabilidade de encargado de material do equipo.	Vai máis aló do establecido para o rol de encargado de material, amosando un dominio en estratexias de liderazgo moi superior ó agardado para o grupo de idade.	Desempeña o rol de encargado de material do equipo, asumindo as responsabilidades e consecuencias das súas decisións.	Desempeña o papel de encargado pero cústalle asumir as responsabilidades que conleva.	Desempeña o papel de encargado de forma básica, precisando recordarllo cada pouco.	Entende o rol de encargado de material pero non desempeña o papel.	Forma parte do grupo pero non comprende o rol de encargado de material.

4.3.- Rúbrica ó final da actividade 3:

ASPECTOS A VALORAR	INDICADORES/ COMPETENCIAS	5 Moi superior ó agardado	4 Acadado de forma notable	3 Acadado	2 acadado de forma mínima	1 en proceso	0 previos mínimos (non iniciado)
Resolver con autonomía actividades da vida cotiá respectando as normas e asumindo responsabilidades.	Fai aportacións para organizar o tempo, acordando estratexias de traballo no grupo, para a realización das actividades propostas.	Establece estratexias moi complexas de optimización de recursos para recortar o tempo de traballo, organizando o traballo de tódolos compañeiros, moi por riba do agardado para a idade.	Aporta ó grupo unha planificación completa do traballo que permita acabar no tempo indicado.	Aporta ó grupo pequenas pautas de forma puntual para poder rematar no tempo indicado.	Ten presente rematar antes do momento indicado no reloxo.	Ten presente que hai que rematar a tempo pero non emprega a referencia do reloxo.	Participa no grupo pero non ten presente que hai que acabar a tempo.
Emprega os números para contar, clasificar e ordear, aproximándose ó seu valor notacional e conceptual.	Realiza cálculos matemáticos por aproximación en relación a conceptos de cantidade: onde hai máis? Cantos máis hai? Cantos menos hai?	Realiza cálculos moi complexos con respecto ó agardado para o grupo de idade.	Realiza cálcul.os básicos sen os obxectos presentes.	Realiza cálculos básicos con obxectos presentes sen ser por aproximación.	Realiza cáculos básicos por aproximación cos obxectos presentes.	Necesita axuda para realizar calculos básicos con material presente.	Pode contar e establecer certos conceptos moi elementais con obxectos presentes.
Recoñece aspectos xeométricos básicos:liñas, puntos, círculos, triángulos...	Identifica o círculo, cadrado e triángulo nos petroglifos. Identifica liñas e puntos nos petroglifos Descubre outras figuras xeométricas nos petroglifos e amosa interese polas mesmas: espirais, cruces...	Descubre novas figuras xeométricas e volumétricas nos petroglifos, establecendo cálclulos espacias complexos moi por riba do agardado para a idade.	Identifica as figuras básicas e complexas nos petroglifos e extrapola a súa presenza a outros obxectos presentes no entorno.	Indentifica as figuras xeométricas, liñas e puntos e outras máis complexas como espirais, cruces...	Identifica as figuras xeométricas básicas , liñas e puntos nos petroglifos .	Identifica algunhas figuras xeométricas, liñas e puntos con axuda e apoio visual.	Identifica as diferencias entre as figuras pero <u>non é capaz</u> de identificalas en obxectos.

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

ASPECTOS A VALORAR	INDICADORES/ COMPETENCIAS	5 Moi superior ó agardado	4 Acadado de forma notable	3 Acadado	2 acadado de forma mínima	1 en proceso	0 previos mínimos (non iniciado)
Representa dun xeito elemental a situación de obxectos e delas mesmos en relación a dos demáis.	Localiza nun mapa, empregando a lectura funcional, a localización dos diferentes petroglifos descubertos.	Localiza nun mapa tódolos petroglifos, sendo capaz de localizar outros elementos nese mesmo mapa de feitos que recorda de forma moi superior ó agardado par a idade.	Localiza nun mapa, empregando a lectura fucional, o emplazamento do seu petroglifo e establece relacións de proximidade/lonxanía con outros, que tamén pode localizar..	Localiza nun mapa empregando estratexias de "eliminación con respecto ós outros", o seu petroglifo entre varias opcións. Pode localizar os dos outros equipos coa mesma estratexia.	Localiza nun mapa do mundo, con axuda o seu petroglifo, sendo despois capaz de localizalo no futuro.	Precisa de axuda para localizar nun mapa o petroglifo e non é capaz de lembrar onde estaba no futuro.	Traballa cun mapa pero non ten noción do seu significado.
Comprender e usar nocións temporais básicas	Empregar o reloxo como indicador do tempo que se dispón para rematar a tarefa asignada ó equipo.	Emprega o reloxo de forma convencional, calculando os minutos que restan para rematar, moi por riba do agardado para o grupo de idade.	Emprega o reloxo para calcular o tempo que queda e fai o cálculo do tempo que queda en relación á notación numérica do mesmo.	Emprega o reloxo para calcular o tempo que lle queda, moito ou pouco, en relación ó espazo que queda por recorrer a agulla.	Controla o tempo que lle queda para levar a cabo un traballo, pola referencia física do reloxo, pero non calcula o tempo que queda.	Emprega o reloxo pero non o asocia como elemento para medir o tempo que queda.	Coñece a existencia do reloxo pero non a súa función.

4.3.- Rúbrica ó final da actividade 4:

ASPECTOS A VALORAR	INDICADORES/ COMPETENCIAS	5 Moi superior ó agardado	4 Acadado de forma notable	3 Acadado	2 acadado de forma mínima	1 en proceso	0 previos mínimos (non iniciado)
Expresarse e comunicarse usando medios, materiais	É creativo na creación, con diferentes materiais (land-art, masa branca) de pe-	Aporta ideas moi creativas e extre-	Aporta ideas creativas e consigue	Aporta ideas creativas e ponas en	Aporta ideas creativas para a crea-	Tende a copiar as ideas dos outros	Manipula o material pero non ela-

ASPECTOS A VALORAR	INDICADORES/ COMPETENCIAS	5 Moi superior ó agardado	4 Acadado de forma notable	3 Acadado	2 acadado de forma mínima	1 en proceso	0 previos mínimos (non iniciado)
e técnicas das diferentes linguaxes artísticas e audiovisuais	troglifos Aporta ideas creativas no deseño dos petroglifos do equipo	madamente complexas, moi superior ó agardado ó grupo de idade.	que as súas aportacións sexan tidas en conta na elaboración do petroglifo.	práctica no elaboración individual pero non grupal.	ción de petroglifos, pero ó final tende a copiar as ideas dos outros.	sen facer aportacións creativas.	bora creacións creativas relacionadas co tema.
Coordinar as súas posibilidades motrices adaptándoas ás características dos obxectos e á acción da vida real.	Coordínase cos compañeiros/as do seu equipo par crear o land-art do seu petroglifo.	Artella estratexias de funcionamento e traballo para todo o equipo, dun xeito moi superior do agardado para o grupo de idade.	Traballa co equipo e fai aportacións relevantes, sendo capaz de incorporar as dos demáis á organización final.	Traballa co equipo e fai aportacións relevantes de forma puntual para a organización.	Traballa co equipo seguindo os acordos pero non fai aportcións relevantes para a organización.	Traballa co equipo con axuda sen acabar de comprender de todo a finalidade do mesmo.	Traballa xunto ó equipo pero non “co equipo”. Traballo en paralelo.
Resolver con autonomía actividades da vida cotiá respectando as normas e asumindo responsabilidades	Fai aportacións ó equipo, segundo a estratexia acordada, para conseguir o obxectivo final do equipo.	Fai aportacións moi superiores ó agardado para o seu gruo de idade, tanto organizativas como de outro tipo.	Fai aportacións ó grupo e consigue que sexan aceptadas e incluíidas na estrexia xeral de traballo no equipo.	Fai aportacións ó equipo relevantes pero non consigue que sexan aceptadas polo grupo de forma xeral.	Fai aportacións ó equipo aínda que non sexan relevantes.	Non fai aportacións ó equipo pero sí entende e acepta as dos restantes integrantes.	Non fai aportacións nin comprende as dos demáis, pero si leva a cabo o traballo acordado.
Explorar os elementos do contorno inmediato e actuar sobre eles. Agrupar, clasificar e organizar estos elementos.	Organiza o material da natureza para o land-art segundo os criterios acordados polo equipo. Organiza o material para o land-art, segundo un criterio dado.	Establece criterios de organizaciónaltamente complexos fora do agardado para o seu grupo de idade, atendendo a características non observables.	Organiza o material tanto cun criterio dado como establecendo criterios autonómamente atendendo a varias características dos obxectos.	Organiza o material tanto cun criterio dado como establecendo criterios autonómamente atendendo a unha característica.	Organiza o material atendendo a criterios dados pero non é capaz de establecer autonómamente un criterio de organización.	Organiza o material pero sen atender a ningún criterio, autónomo ou indicado.	Non de é capaz de organizar o material, pero sí o manipula e explora.

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

ASPECTOS A VALORAR	INDICADORES/ COMPETENCIAS	5 Moi superior ó agardado	4 Acadado de forma notable	3 Acadado	2 acadado de forma mínima	1 en proceso	0 previos mínimos (non iniciado)
Representa dun xeito elemental a situación de obxectos e deles mesmos en relación a dos demáis.	Representación nun plano do petroglifo elaborado con land-art por equipos. Plasma nun plano, a priori, os petroglifos a elaborar con land-art, indicando as súas dimensións relativas.	Crea planos complexos establecendo relacións de escala, moi superior ó agardado para o grupo de idade.	Crea un plano e localiza o seu petroglifo e o dos outros mantendo relación de proporción e posición.	Crea un plano e localiza o petroglifo mantendo relacións de proporción e posición.	Crea un esbozo de plano e representa nel o petroglifo sen relación de tamaño ou posición.	Crea amagos de planos pero non localiza o petroglifos no mesmo.	Non idenfica o plano coa situación real que representa.

4.5.- Rúbrica ó final da actividade 5:

ASPECTOS A VALORAR	INDICADORES/ COMPETENCIAS	5 Moi superior ó agardado	4 Acadado de forma notable	3 Acadado	2 acadado de forma mínima	1 en proceso	0 previos mínimos (non iniciado)
Producir diferentes textos de forma individual ou en grupo empregando escritura convencional ou non, para transmitir información.	Escribe de forma coordinada, no seu grupo, segundo a hipótese na que se atope, en diferentes soportes os descubrimentos feitos.	Escribe frases e textos altamente complexos, moi superiores ó agardado para a súa idade.	Escribe, segundo a súa hipótese frases complexas de forma autónoma (4-5 anos). Escribe pequenas palabras (3 anos).	Escribe, segundo a súa hipótese, pequenas frases (4-5 anos). Escribe o seu nome sen modelo (3 anos).	Escribe, atendendo á hipótese na que se atopa, palabras soltas, (4-5 anos). Escribe o seu nome con modelo (3 anos).	Escribe con axuda sonora pequenas palabras (4-5 anos). Escribe con modelo e apoio o nome propio.	Coñece o seu nome e que está formado por grafías/sons presentes noutras palabras.
Empregar a lingua oral do modo axeitado para unha comunicación positiva	Transmite de forma oral cun discurso ben artellado a información ós restantes equipos e ós asistentes as xornadas organizadas no centro.	Ten unha linguaxe oral e vocabulario moi superior ó agardado para o grupo de idade, empregando discursos altamente complexos moi su-	Ten unha linguaxe oral moi fluida e cun vocabulario altamente enriquecido.	Ten unha linguaxe oral fluida e cun vocabulario segundo o agardado para a idade.	Emprega unha linguaxe oral adecuada ó agardado para a súa idade.	Ten unha linguxe non desenvolvida ou inmadura. .	Emprega a linguaxe oral para comunicarse.

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

ASPECTOS A VALORAR	INDICADORES/ COMPETENCIAS	5 Moi superior ó agardado	4 Acadado de forma notable	3 Acadado	2 acadado de forma mínima	1 en proceso	0 previos mínimos (non iniciado)
		periores ó seu grupo de idade.					
Coñementos dos aspectos básicos culturais do contorno.	Coñece e recoñece os petroglifos máis significativos dos traballados. Coñece quenes fixeron os petroglifos e enténdeos como os nosos antepasados. Comprende a finalidade comunicativa e artística dos petroglifos. Coñece a existencia dos petroglifos en todo o planeta, alá onde houbo humanos, e valora a importancia dos existentes en Campo Lameiro.	Coñece datos altamente complexos dos petroglifos de todo o mundo, atendendo a diferentes teorías.	Coñece o seu petroglifo, indica máis características, interpreta o que pode significar, contrapono co que os demáis creen que significa e coñece algunhas teorías sobre o significado do mesmo. Coñece datos relevantes dos humanos na antigüedade. Coñece a relevancia dos petroglifos de Campo Lameiro no eido mundial.	Coñece o seu petroglifo, indica máis características, interpreta o que pode significar e contrapono co que os demáis creen que significa Coñece datos básicos dos humanos na antigüedade e do seu papel na creación dos petroglifos.	Coñece o seu petroglifo, características do mesmo e interpreta que pode significar. Coñece características básicas da vida na antigüedade.	Coñece o seu petroglifo, di caracterísicas moi elementais do mesmo e non pode facer intepretacións do que significa. Non coñece características básicas da vida na antigüedade.	Coñece a existencia dun petroglifo escollido polo equipo,

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

MOMENTOS DA AVALIACIÓN		
AVALIACIÓN INICIAL Realízase ó comezo da U.D.I. tanto dos aspectos relacionados co tema da UDI como daqueles que teñen que ver co traballo en equipos cooperativos.	AVALIACIÓN CONTÍNUA Ó longo do proceso farase unha avaliación tanto do proceso, como do papel do docente, das actividades e exercicios plantexados e do nivel de consecución dos obxectivos por parte do alumnado. De xeito que se poidan introducir as medidas necesarias para mellorar o funcionamento da mesma.	AVALIACIÓN FINAL Rematada a U.D.I levarase a cabo a avaliación tanto do alumnado, como do docente e do proceso de posta en práctica do proxecto.
ESTRATÉXIAS/TÉCNICAS DE AVALIACIÓN - Observación sistemática - Diálogos grupais e de equipo. - Grabación de vídeos coas ideas previas do alumnado. - Visionado dos vídeos anteriores (autovaliación)	ESTRATÉXIAS/TÉCNICAS DE AVALIACIÓN - Observación sistemática - Anecdotario e diario de aula. - Rúbricas tras cada actividade. - Mural da investigación. - Caderno do encargado (autoavaliación). - Paneis de avaliación figuroanalóxica (autoavaliación).	ESTRATÉXIAS/TÉCNICAS DE AVALIACIÓN - Mural da investigación. - Dossier da investigación. - Diálogos grupais. - Revisión final dos cadernos de encargado. - Valoración final de cada equipo sobre o seu funcionamento.

OUTROS ÍTEMS A TER EN CONTA NA AVALIACIÓN POR CCBB	
MÍNIMOS ESIXIBLES DA UDI (APRENDIZAXES BÁSICAS A ADQUIRIR)	- Manexa as diferentes fontes de información, dentro do seu equipo de forma axeitada á idade e evolución madurativa. - Asume as reponsabilidades que conleva o rol de encargado de material. - Escribe, segundo a hipótese na que se atope, pequenas palabras ou textos

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

	nas diferentes actividades. - Escribe o seu nome propio con ou sen modelo (só para 3 anos) - Exprésase de forma oral de forma axeitada, e respectando as normas, nos diálogos grupais. - Comunica a información descuberta, tanto de forma oral como escrita, e sempre dentro do agardado para as características evolutivas do seu grupo de idade. - Coñece algúns datos básicos sobre os petroglifos traballados. - Aporta ideas creativas na producción e creación de petroglifos con diferentes técnicas.
CRITERIOS PARA ESTABLECER A CUALIFICACIÓN - Non haberá cualificación final como tal, senón que se levará a cabo a avaliación nunha serie de de ámbitos.	- Dadas as caracterísiticas propias da etapa da educación infantil, non se indican cualificacións de cada alumnado, xa que só se terá en conta a gradación prescriptiva realizada pola adaministración: non iniciado, en proceso e/ou acadado.
COÑECEMENTO DOS CRITERIOS DE AVALIACIÓN POR PARTE DO ALUMNANDO - Coñecemento dos ítems da avaliación a partir da rúbrica. - Coñecemento dos mínimos esixibles - Coñecemento do progreso (autoavaliación) a través de rexistros/portfolio….	O alumnado coñecerá os aspectos que se valorarán no traballo por equipos cooperativos e eles mesmos levarán a cabo a avaliación figuroanalóxica. O alumnado coñecerá o seu progreso a través dos cadernos de encargado, mural da investigación e dossier da investigación.
OUTROS ASPECTOS A INCLUÍR:	

5. COLABORACIÓN COAS FAMILIAS/RECURSOS DO ENTORNO

PARTICIPACIÓN DAS FAMILIAS - Divulgación - Instrumentos para falicilitar a colaboración - Informacion do proceso da UDI/ explicitación da súa participación.	-A través de notas informativas do centro ou elaboradas polos neno/as pedindo colaboración. -Páxina web do centro e blogues de infantil, titorías. -Notas a casa, blogues de infantil.
DIVULGACIÓN DO RESULTADO DA TAREFA. - Consecuencias - Circulares - Páxina web - Presentacións - Conferencias - Publicación no xornal do centro educativo - Xornadas de portas abertas - OUTROS	-Notas informativas a casa, a través dos alumnos. -Páxina web do centro e blogues de infantil. -Grabacións dos nenos/as contando os coñecementos previos e os adquiridos. -Presentación de videos e powers coa información. -Exposición oral feita polos nenos a través de distintos agrupamentos. -Exposición gráfica, con fotografías, imaxes, iconos, debuxos, do traballo feito. -Invitación ás familias para darlle relevancia social ao noso proxecto de investigación.
PARTICIPACIÓN/COLABORACIÓN DE RECURSOS EXTERNOS - Recursos do entornos - Charlas de expertos - Apertura do centro ó entorno	- Vista ó Parque Arqueolóxico da Arte Rupestre de Campo Lameiro - Participación nunha xornada de portas abertas sobre a prehistoria no centro. - Solicitude de información a diferentes entidades.

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

6. AVALIACIÓN DO PROCESO E DA PRÁCTICA DOCENTE RESULTADOS.

RÚBRICA DE AVALIACIÓN DA PROPIA UDI: - Grado de consecución de obxectivos - Temporalización - Recursos	Ó longo da posta en práctica da U.D.I. levarase a cabo unha evaluación continuada da propia Unidade e do papel do docente na mesma, para introducir as modificacións que sexan necesarias para a mellora da posta en práctica da mesma. Rematada a posta en práctica levarase a cabo unha evaluación da propia U.D.I. marcando os seus puntos fortes e febles. A partir destas avaliacións serán cumplimentados os seguintes apartados.
REFLEXIÓNS:	
PROPOSTAS DE MELLORA:	
PRACTICIDADE / POSIBILIDADE DE SER POSTA EN PRÁCTICA POR OUTROS PROFESIONAIS:	Polas características das tarefas, actividades e exercicios plantexados, traballados de forma coordinada polas dúas aulas, sempre será posible que outros metres/as poidan poñela en práctica co apoio e coordinación dos docentes creadores da mesma.
OUTROS:	

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA